

Töötaja olgu pimedal ajal nähtav

Andres Jõgiste
tööinspektor

Pimedal aastaajal on taas paslik meelde tuletada, millised ohud kaasnevad hämaras või pimedas töötamisega ning kuidas vältida võimalikke õnnetusi.

Foto: Tööinspektsioon

Igal aastal juhtub mitmeid raskeid tööõnnetusi, milles osa süüd lasub sellel, et töötajaja oli hämaras või pimedal ajal halvasti märgatav. Tüüpiline on sõiduki või töömasina alla jäämine. Taolisi õnnetusi on võimalik vältida ohutusriietuse (märguriietuse) kasutuselevõtmisega.

Tööandja on kohustatud oma kulul andma töötajale isikukaitsevahendid ja tööriietuse. Ohutusriietusega varustab tööandja töötajaid siis, kui õnnetusohu ei saa töökohas muude vahenditega vältida. Sageli esineb eksiarvamus, et ohutusriietuse kandmine on vaid soovituslik. Vastupidi, pimedal ajal töötades on ohutusriietuse kandmine lausa kohustuslik.

Töömasinate ja sõidukite läheduses liikuvate töötajate ohutuse tagamine on küllaltki problemaatiline. Õnnetuse vältimine sõltub otseselt sellest, kas sõidukijuht märkab läheduses liikuvaid töötajaid või mitte. Lähituledega sõitev autojuht märkab pimedal ajal tänava ääres ohutusriietusega töötajat umbes 40 m kauguselt, samas ohutusriietusega töötaja on märgatav juba 150 m kauguselt.

Märgatavusele aitavad kaasa piisav valgustus või kohtvalgustid, transpordi- või ohutulede kasutamine ning võimalusel tööde ajastamine valgele ajale.

Samuti on oluline riskide hindamine ja ohutusriietuse valik. Riskianalüüsi alusel valitakse igale tööle ja olukorrale vastav ohutusriietus ning määratakse riietuse vajalik kaitsetase.

Ohutusriietuse planeerimine ja valik

Ohutusriietuse valimisel tuleb arvesse võtta rõiva kasutusvajadus, näiteks tööasendid, töö mustus ja ilmastikuolud. Töörõivaste värviks tuleb valida töökeskkonna foonist eristuv toon. Mida rohkem riietuse värv erineb taustast, seda paremini on see märgatav. Ohutusriietuse värvi valimisel tuleb arvestada töötaja märgatavusega nii valgusel kui ka pimedal ajal. Valge või hele värvus eristub paremini päeval ja hämaras valguses. Tume värv neelab endasse olulise osa valgusest.

Hästimärgatavas ohutusriietuses võib olla nn fluorestseerivat, peegeldavat või kombineeritud materjali.

Valgustpeegeldavad materjalid peavad olema nähtavad rõivaste igal küljel, samas ei tohiks need raskendada töö tegemist.

Peegeldava materjali parim asukoht on varrukal või säärel võimalikult madalal. Paigutades peegeldava materjali piisavalt madalale säärele, väldime pimedal ajal ka petlikku kujutist, nagu hõljuks mingi ese õhus.

Ohutusriietuse kasutamine ja hooldus

Tööandja peab tagama ohutusriietuse hoolduse ja korrashoiu.

Tuleb märkida, et peegeldavad materjalid kuluvad kasutamisel ja kaotavad peegeldusvõime enne tööriietuse enda lõpuni kulumist. Varasemates standardites oli tootjal kohustus märkida kasutusjuhendisse ka kaitserõivastuse lubatud pesukordade arv, uuendatud standardist on see nõue aga välja jäetud.

Hoolikas juhendamine parandab töötajate turvalisust. Ka kogunud töötajatele soovitame aeg-ajalt meelde tuletada tööst tulenevaid ohte, sest aja jooksul ohtudega lihtsalt harjutakse.